

Historia powszechna XIX w. - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Historia powszechna XIX w.
Kod przedmiotu	Hist.powsz.XIXw.W_pNadGenL0Q5E
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Historia
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2022/2023

Informacje o przedmiocie	
Semestr	5
Liczba punktów ECTS do zdobycia	5
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	- dr hab. Tomasz Nodzyński, prof. UZ - dr Ireneusz Wojewódzki - dr Łukasz Janeczek

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	30	2	-	-	Zaliczenie
Wykład	30	2	-	-	Egzamin

Cel przedmiotu

Przedmiot ma za zadanie ukazanie głównych linii rozwojowych w dziejach świata XIX wieku, drogi do egalitaryzacji społeczeństwa, narodzin nowoczesnych narodów, państw i partii politycznych; ukazanie przełomu technologicznego, rozwoju nowych form produkcji i konsekwencji społecznych narodzin kapitalizmu; ukazanie XIX-wiecznych tradycji współczesnych podziałów politycznych i systemów politycznych.

Wymagania wstępne

Brak

Zakres tematyczny

wykład:

1) Główne przyczyny, fazy i najważniejsze skutki rewolucji we Francji 1789-1799. 2) Francja w okresie rządów Napoleona I i restauracji Burbonów 1799-1815-1830. 3) Rewolucje we Francji 1830-1848-1871. Uwarunkowania i konsekwencje. II Cesarstwo i III Republika – stabilizacja i konflikty. 4) Ewolucja polityczno-ustrojowa Wielkiej Brytanii i jej imperium kolonialnego 1800-1918. 5) Terytorialna i polityczna ewolucja Stanów Zjednoczonych w XIX wieku. Rola wojny secesyjnej. 6) Chiny i Japonia w XIX wieku: między izolacją a uzależnieniem od świata zewnętrznego 7) Niemcy od I do II Rzeszy: reformy w Prusach w I poł. XIX w. i państwie Habsburgów w II poł. XIX w., próby i drogi do zjednoczenia, ustrój i kształt polityczny Cesarstwa Niemieckiego oraz Austro-Węgier. 8) Rosja 1801-1918: pomiędzy samodzierżawiem, próbami reform a rewolucją. 9) Przeobrażenia Europy w czasie rewolucji francuskiej i wojen napoleońskich. 10) Przebieg i skutki polityczne kongresu wiedeńskiego 1814-1815. 11) Na drodze do państw narodowych: udane i nieudane próby zmiany porządku wiedeńskiego w Europie 1815-1830-1848-1871. 12) *Pax Germanica* – epoka Bismarcka w Europie 1871-1890: Trójpřzymierze, sojusz trzech cesarzy, rozwiązywanie „kwestii wschodniej”. 12) Kształtowanie się Trójpřporozumienia, europejska i światowa rywalizacja mocarstw, polityka kolonialna, nacjonalizmy w Europie. Pośrednie i bezpośrednie przyczyny wybuchu I wojny światowej. 14) I wojna światowa – przebieg, skala wysiłku militarnego i ekonomicznego, rozmiary strat. Konsekwencje polityczne do końca 1918 r.

ćwiczenia:

1) Wielka Rewolucja Francuska: geneza, ideowe korzenie, Deklaracja Praw Człowieka i Obywatela. 2) Periodyzacja rewolucji francuskiej oraz przełomowe wydarzenia w sferze politycznej, ekonomicznej i w świadomości społecznej. Problem przemocy i terroru. 3) Geneza, uwarunkowania i okoliczności zamachu stanu Napoleona Bonaparte. 4) Wojny napoleońskie, przeobrażenia geopolityczne i ustrojowe w Europie 1796-1815. Ocena epoki i postaci Napoleona. 5) Kongres Wiedeński: przebieg i skutki. Ideologia i zasady Świętego Przymierza. 6) Rewolucje we Francji 1830-1848-1871. Przyczyny, skutki, analogie i różnice. Procesy ewolucji wolności i demokracji oraz społeczno-ekonomiczne konsekwencje rozwoju gospodarczego. 7) Wiosna Ludów w Europie: źródła kryzysu, rewolucja w Niemczech, dwie rewolucje wiedeńskie, zjazd słowiański w Pradze, bunt Włochów, bunt Węgrów. 8) Ewolucja społeczno-ustrojowa Wielkiej Brytanii w XIX w. Kraj wolności czy ucisku społecznego? Reformy wyborcze, życie polityczne monarchii, system kolonialny. 9) Terytorialna i polityczna ewolucja Stanów Zjednoczonych w XIX wieku. Rola wojny secesyjnej. 10) Chiny i Japonia w XIX wieku: między izolacją a uzależnieniem od świata zewnętrznego 11) Sytuacja gospodarcza i demograficzna Europy. Skala i konsekwencje rewolucji przemysłowej. Postęp techniczny i zmiany społeczne. 12) Próby reform ustrojowych w Rosji od Aleksandra I do Mikołaja II. Dekabryści. Rosja na arenie międzynarodowej w II poł. XIX w. Wojna Krymska i odwilż posewastopolska. 13) Reformy w krajach niemieckich. Zjednoczenie Włoch i Niemiec. 14) Kształtowanie się układu sojuszów przed I wojną światową. Główne ogniska zapalne i kryzysy międzynarodowe na początku XX w.; wojny bałkańskie. 15) I wojna światowa – ogólna charakterystyka, przebieg, charakter wojny, skala wysiłku militarnego i ekonomicznego, rozmiar strat.

Metody kształcenia

wykład: wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny,

ćwiczenia: dyskusja, dyskusja punktowana, prelekcja, praca z tekstem źródłowym, naukowym i popularno-naukowym, praca w grupach, praca pod kierunkiem, rozmowa nauczająca, klasyczna metoda problemowa.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbol e efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
zna i rozumie narracyjny charakter historii oraz diachroniczny i przyczynowo-skutkowy charakter dziejów	KH1_W05	- egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - obserwacja i ocena aktywności na zajęciach - obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	- Wykład - Ćwiczenia
poprawnie stosuje poznaną terminologię historyczną	KH1_U08	- obserwacja i ocena aktywności na zajęciach - odpowiedź ustna	- Wykład - Ćwiczenia
samodzielnie zdobywa wiedzę	KH1_U05	- obserwacja i ocena aktywności na zajęciach - odpowiedź ustna	- Wykład - Ćwiczenia
ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu dziejów Europy od czasów antycznych do współczesności oraz roli Polski w jej dziejach	KH1_W06	- obserwacja i ocena aktywności na zajęciach - odpowiedź ustna - zaliczenie lektur	- Wykład - Ćwiczenia
ma uporządkowaną wiedzę ogólną obejmującą terminologię, teorię i metodologię z zakresu historii	KH1_W04	- egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - obserwacja i ocena aktywności na zajęciach - obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta - zaliczenie - ustne, opisowe, testowe i inne	- Wykład - Ćwiczenia
student zna podstawową terminologię z zakresu nauk historycznych w języku polskim	KH1_W02	- aktywność w trakcie zajęć - obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta - praca w grupach	- Wykład - Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

wykład: warunkiem uzyskania zaliczenia jest obecność studenta na wykładach.

ćwiczenia: warunkiem uzyskania zaliczenia jest obecność na ćwiczeniach i zdobycie minimum 12 punktów. Przy przyznawaniu punktów oceniane będą: udział w dyskusji (1-2 pkt), merytoryczne przygotowanie do zajęć i znajomość literatury przedmiotu (1-2 pkt). Punkty mogą być również przyznawana za przygotowanie prezentacji lub przedstawienie w ramach konsultacji wybranej lektury (po 3 pkt). Punkty przeliczane są na ocenę przy zaliczeniu, według skali: 0-11 pkt – brak zaliczenia, 12-15 – dostateczny, 16-19 – dobry, 20 i więcej – bardzo dobry.

Literatura podstawowa

- Pajewski J., Historia powszechna 1871-1918 (wszystkie wydania).
- Żywczyński M., Historia powszechna 1789-1870 (wszystkie wydania).

Literatura uzupełniająca

- Baszkiewicz J., Historia Francji (kilka wydań).
- Baszkiewicz J., Meller S., Rewolucja francuska 1789-1794. Społeczeństwo obywatelskie, Warszawa 1983.
- Bazyłow L., Historia powszechna 1789-1918 (wiele wydań).
- Bazyłow L., Historia Rosji (wiele wydań, najlepiej ost. wyd. z 2005 r. z udziałem P. Wierczkiewicza), lub Dzieje Rosji 1801-1917.
- Chwalba A., Historia powszechna. Wiek XIX, Kraków 2008.
- Dobrzycki W., Historia stosunków międzynarodowych w czasach nowożytnych 1815-1945, Warszawa 1996.
- Europa i świat w epoce napoleońskiej, red. M. Senkowska-Gluck, Warszawa 1977.
- Europa i świat w epoce restauracji, romantyzmu i rewolucji 1815-1849, t. 1-2, red. W. Zajewski, Warszawa 1991.
- Historia Stanów Zjednoczonych Ameryki, t. 2-4, Warszawa 1995 (lub inna).
- Jakóbczyk W., Niemcy 1815-1919. Między partykularyzmem a federalizmem, Warszawa 1984.
- Kalembka S., Wiosna Ludów w Europie, Warszawa 1991.

12. King D., Wiedeń 1814, Poznań 2009.
13. Kissinger H., Dyplomacja, Warszawa 2002.
14. Kizwalter T., Historia powszechna. Wiek XIX, Warszawa 2003.
15. Korta W., Czapliński W., Galos A., Historia Niemiec, Wrocław 2010.
16. Krasuski J., Historia Niemiec, (kilka wydań).
17. Kukiel M., Dzieje polityczne Europy od rewolucji francuskiej, (wiele wydań).
18. Pajewski J., Pierwsza wojna światowa 1914-1918, Warszawa 2006.
19. Pipes R., Rewolucja Rosyjska, Warszawa 1994.
20. Szczaniecki M., Powszechna historia państwa i prawa, (wiele wydań).
21. Trzeciakowski L., Otto von Bismarck, Wrocław 2009..
22. Wawrykowa M. Historia Niemiec 1789-1871, Warszawa (kilka wydań).
23. Wąsicki J., Związek Niemiecki i państwa niemieckie 1815-1848, Poznań 1986.
24. Zahorski A., Napoleon, Warszawa 1985.
25. Zins H., Historia Anglii (wiele wydań).

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. Marceli Tureczek, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 20-04-2022 11:43)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ